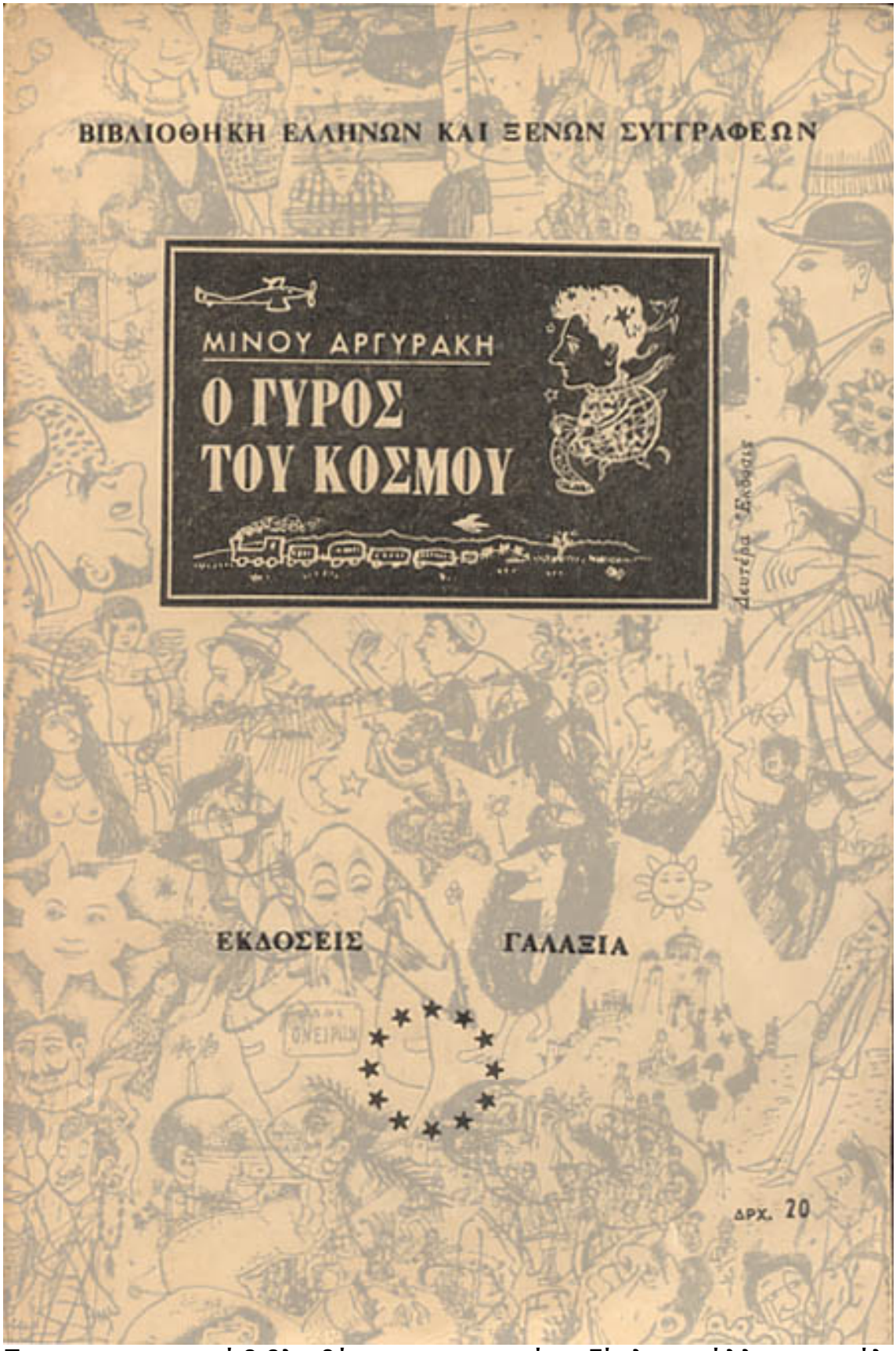

Στην οικογενειακή βιβλιοθήκη, παρκαρισμένο, δίπλα σε άλλα συνομήλικα, καθόταν

πάνω από μισό αιώ να ο «Γύρος του Κόσμου» του Μίνου Αργυράκη.

Έκδοση από τον Νοέμβριο του ’66 με την μικρή ένδειξη στην πρώ τη εσωφύλλου printed in Greece και την σημείωση:

«Βιβλιοθήκη Ελλήνων και Ξένων Συγγραφέων Εκδοτική Εταιρεία Αθηνών, οδός Σωκράτους 59, Αθήναι».

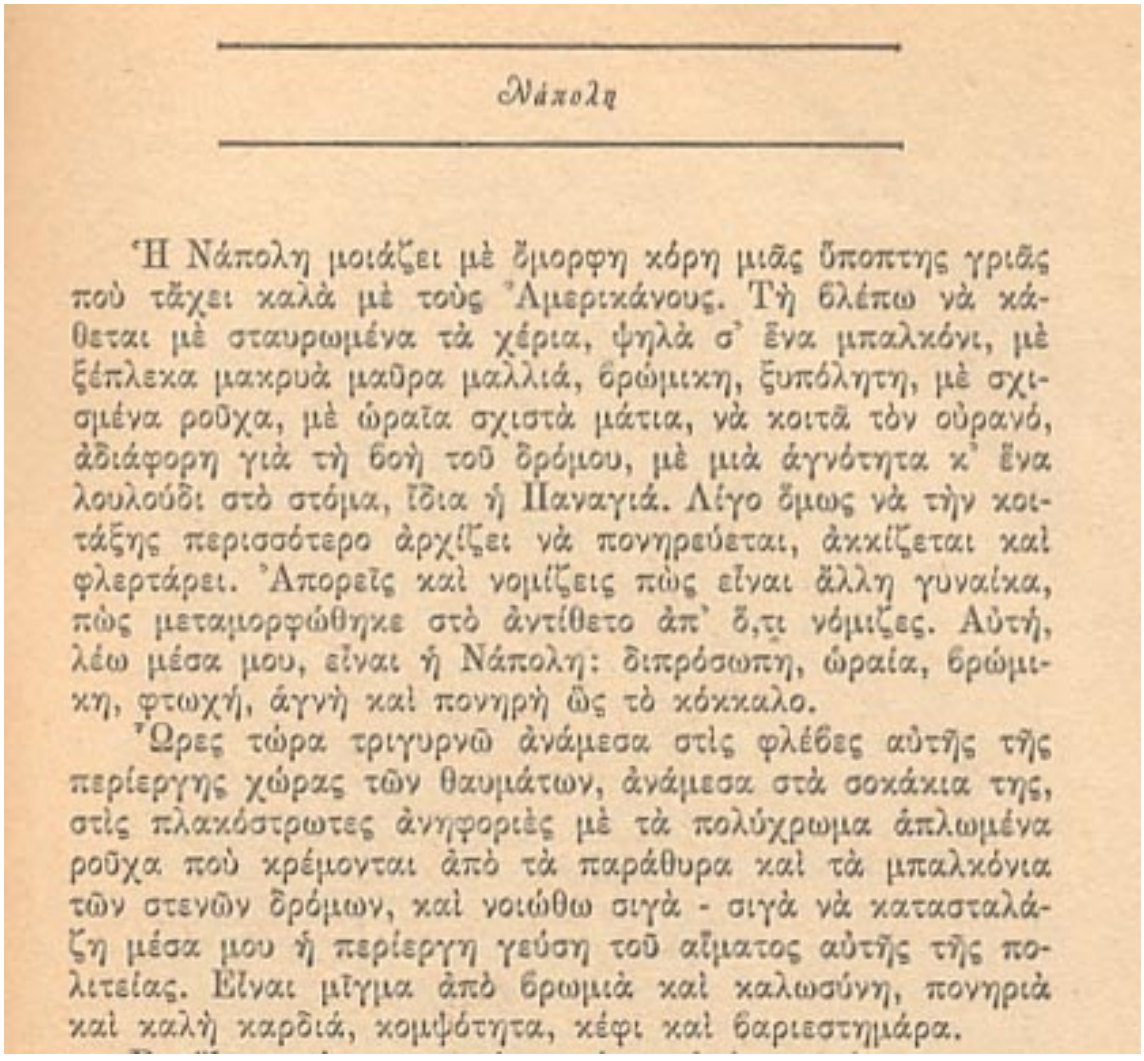
Ήταν, βεβαίως, μια από τις εκδοτικές δραστηριότητες της **Ελένης Βλάχου** , που περιελάμβανε τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Μίνου Αργυράκη, γνωστότερου για τις ζωγραφικές, σκηνογραφικές, σκιτσογραφικές του δημιουργίες.

Μέσα δεκαετίας του ’60, παιδάκι τότε με είχε εντυπωσιάσει με το πενάκι του, από τον τρόπο που αποτύπωνε πράγματα που ήξερα.

Θυμάμαι τις δουλειές του από τα ετήσια τουριστικά αλμανάκ των εκδόσεων Hellenews. Έτσι ξεφύλλισα με προθυμία τον γραπτό του λόγο. Στο κεφάλαιο της Ιταλίας στέκεται πάνω σε τρείς πόλεις.

Την Ρώμη, την Βενετία και την Νάπολι. Θα μείνουμε στην τελευταία και θα την τοποθετήσουμε χρονικά ανάμεσα στο ’58 και στο ’61, διότι τότε πρωτοδημιοσεύτηκαν οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του, στην εφημερίδα Ελευθεία όπως ακριβώς αναγράφεται στο βιβλίο, εννοώ ότι λησμονήθηκε ένα ρ.

Οι δυο πρώτες παράγραφοι,

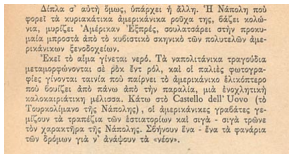

Νάπολη

Ἡ Νάπολη μοιάζει μὲ ὄμορφη κόρη μιᾶς ὑποπτης γριᾶς πού τἄχει καλὰ μὲ τοὺς Ἀμερικάνους. Τὴ βλέπω νὰ κάθεται μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, ψηλὰ σ' ἕνα μπαλκόνι, μὲ ξέπλεκα μακρυὰ μαῦρα μαλλιά, ὀρώμικη, ξυπόλητη, μὲ σχισμένα ροῦχα, μὲ ὡραῖα σχιστὰ μάτια, νὰ κοιτᾶ τὸν οὐρανό, ἀδιάφορη γιὰ τὴ βοὴ τοῦ ὄρόμου, μὲ μιὰ ἀγνότητα κ' ἕνα λουλούδι στὸ στόμα, ἴδια ἡ Παναγιά. Λίγο ὅμως νὰ τὴν κοιτάξης περισσότερο ἀρχίζει νὰ πονηρεύεται, ἀκκίζεται καὶ φλερτάρει. Ἀπορεῖς καὶ νομίζεις πὼς εἶναι ἄλλη γυναίκα, πὼς μεταμορφώθηκε στὸ ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι νόμιζες. Αὐτή, λέω μέσα μου, εἶναι ἡ Νάπολη: διπρόσωπη, ὡραία, ὀρώμικη, φτωχή, ἀγνὴ καὶ πονηρὴ ὡς τὸ κόκκαλο.

Ὧρες τώρα τριγυρνῶ ἀνάμεσα στὶς φλέβες αὐτῆς τῆς περίεργης χώρας τῶν θαυμάτων, ἀνάμεσα στὰ σοκάκια της, στὶς πλακόστρωτες ἀνηφοριὲς μὲ τὰ πολύχρωμα ἁπλωμένα ροῦχα πού κρέμονται ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τὰ μπαλκόνια τῶν στενῶν ὀρόμων, καὶ νοιώθω σιγὰ - σιγὰ νὰ κατασταλάζη μέσα μου ἡ περίεργη γεύση τοῦ αἵματος αὐτῆς τῆς πολιτείας. Εἶναι μίγμα ἀπὸ ὀρωμιὰ καὶ καλωσύνη, πονηριὰ καὶ καλὴ καρδιά, κομψότητα, κέφι καὶ ὀαριεστημάρα.

και οι δυο τελευταίες, αρκούν για να αντιληφθούμε τόσο το σφυγμό του ταξιδευτή, όσο και την Νάπολη των χρόνων εκείνων.

Διπλα σ' αύτή όμως, ύπάρχει ή άλλη. Ή Νάπολη πού φορεί τά κυριακάτικα άμερικάνικα ρούχα της, θάζει καλώνια, μυρίζει 'Αμέρικαν 'Εξπρές, σουλατσάρει στήν προκυμαία μπροστά άπό τό κυδιστικό σκηνικό τών πολυτελών άμερικάνικων ξενοδοχείων.

Έκεί τό αίμα γίνεται νερό. Τά ναπολιτάνικα τραγούδια μεταμορφώνονται σε ρόκ έντ ρόλ, καί οί παλιές φωτογραφίες γίνονται ταινία πού παίρνει τό άμερικάνικο έλικόπτερο πού κουζέι άπό πάνω άπό τήν παραλία, μιά ένχαλτική καλοκαιριάτικη μέλισσα. Κάτω στό Castello dell' Uovo (τό Τουρκολίμανο τής Νάπολης), οί άμερικάνικες γραβάτες γεμίζουν τά τραπέζια τών ίστιοπορίων καί συγά - συγά τράνε τόν χαρακτήρα τής Νάπολης. Σβήνουν ένα - ένα τά φανάρια τών δρόμων γιά ν' άνάψουν τά «νέον».

Μόλις 15 χρόνια μετά το πέρας του πολέμου, μια πολιτεία ασφαλώς ανυποψίαστη για όσα θα συνέβαιναν στο μέλλον.

"Ολοι χειρονομοῦν, ἀκόμα καὶ τὰ ἀγάλματα

Όπως, για την προσπάθεια βιομηχανοποίησης, στο βιομηχανικό πάρκο Pomigliano d' Arco όπου η κρατική Alfa Romeo σχεδίασε στο τέλος της δεκαετίας του '60 εργοστάσιο παραγωγής των Alfasud, των Alfa του νότου δηλαδή, με την παραγωγή τους να ξεκινά τον Φλεβάρη του '72, αλλά δεν κατάφερε ποτέ να πιάσει τους στόχους του.

Ή για τον μεγάλο σεισμό του '80, που στοίχισε στην ευρύτερη περιοχή 2.500 ψυχές και 250.000 άστεγους, αλλά στην πορεία ανέδειξε ένα πελώριο σκάνδαλο διαφθοράς καθώς υπολογίστηκε ότι 20 δισεκατομμύρια δολάρια από τις κρατικές παροχές δεν διατέθηκαν ποτέ για την ανοικοδόμηση, αλλά για να δημιουργηθεί μια εντελώς νέα κοινωνική τάξη εκατομμυριούχων στην περιοχή.

Περίπου 6,4 δισεκατομμύρια δολάρια κατέληξαν στην Camorra, ενώ 4 δισεκατομμύρια, πήγαν σε δωροδοκίες πολιτικών. Μόλις το ένα τέταρτο των χρημάτων που συγκεντρώθηκαν απορροφήθηκαν για τις ανάγκες των πληγέντων. Παράλληλα ήταν μια χρυσή ευκαιρία για την Camorra να εισέλθει δυναμικά στον κατασκευαστικό κλάδο.

Για την ποδοσφαιρική σεζόν 86 – 87 όταν το βραχύσωμο αγόρι από την Αργεντινή, ο Diego Armando Maradona, έφερε στην τοπική ομάδα τον πρώτο τίτλο της. Όλη η φτώχια, η καταφρόνηση, βρήκε έκφραση μέσα από το scudetto. Επιτέλους λίγη από υπερηφάνεια απέναντι στον πλούσιο, ενίοτε και περιφρονητικό βορά. Θα το επαναλάβουν τρία χρόνια αργότερα. Έστω και με την λευκή σκόνη να πλημμυρίζει τα ρουθούνια και τη ζωή του χαρισματικού ποδοσφαιριστή

Το 2006, ένα δικό της παιδί, ο γεννημένος το '79 Ναπολιτάνος Roberto Saviano, αυτός που ο Umberto Eco αποκάλεσε εθνικό ήρωα, κυκλοφορεί το Gomorra και έκτοτε μονίμως και αυτός κυκλοφορεί με αστυνομική προστασία, μετά από αλλεπάλληλες απειλές από τους νονούς της Camorra. Ήταν μια άνευ προηγουμένου, θαρραλέα στα όρια της τρέλας, γροθιά στο οργανωμένο έγκλημα και στο πως διαφεντεύει τις τύχες της περιοχής.

Αλλά είπαμε, όλα τούτα ήταν άγνωστα, ασχημάτιστα τότε που ο Μίνως περιδιάβαινε τα Ναπολιτάνικα στενά. Και κανείς δεν υποπτευόταν, τι έκρυβε το μέλλον

Για το τέλος, μια μικρή προσωπική **εμπειρία** από την περιοχή, πριν από μια δεκαετία.